

Dokument z posiedzenia

**B8-0177/2019 }
B8-0178/2019 }
B8-0179/2019 }
B8-0180/2019 }
B8-0181/2019 } RC1**

13.3.2019

WSPÓLNY PROJEKT REZOLUCJI

złożony zgodnie z art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu

zastępujący tym samym następujące projekty rezolucji:

B8-0177/2019 (Verts/ALE)

B8-0178/2019 (PPE)

B8-0179/2019 (ECR)

B8-0180/2019 (ALDE)

B8-0181/2019 (S&D)

w sprawie europejskiego systemu sankcji za naruszenia praw człowieka
(2019/2580(RSP))

**Laima Liucija Andrikienė, Sandra Kalniete, Esther de Lange,
Cristian Dan Preda, David McAllister, José Ignacio Salafranca
Sánchez-Neyra, Dubravka Šuica, Elmar Brok, Lorenzo Cesa,
Michael Gahler, Gunnar Hökmark, Tunne Kelam, Eduard Kukan,
Jaromír Štětina, Fernando Ruas**

w imieniu grupy PPE

**Elena Valenciano, Victor Boștinăru, Knut Fleckenstein, Soraya Post,
Pier Antonio Panzeri, Ana Gomes**

w imieniu grupy S&D

Charles Tannock, Ryszard Czarnecki, Anna Elżbieta Fotyga

w imieniu grupy ECR

Marietje Schaake, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea,

RC\1179593PL.docx

PE635.437v01-00 }
PE635.438v01-00 }
PE635.439v01-00 }
PE635.440v01-00 }
PE635.441v01-00 } RC1

**Izaskun Bilbao Barandica, Gérard Deprez, Marian Harkin, Ivan Jakovčić,
Ilhan Kyuchyuk, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart,
Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš,
Frédérique Ries, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl,
Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans**
w imieniu grupy ALDE
**Barbara Lochbihler, Heidi Hautala, Judith Sargentini, Margrete Auken,
Bodil Valero**
w imieniu grupy Verts/ALE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie europejskiego systemu sankcji za naruszenia praw człowieka (2019/2580(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje zawierające apel o ogólnounijny mechanizm nakładania ukierunkowanych sankcji na osoby dopuszczające się poważnych naruszeń praw człowieka, w tym rezolucję z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie za rok 2009 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie¹, a także rezolucję z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie wykorzenienia tortur na świecie²,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje przyjęte na mocy art. 135 Regulaminu, w których wezwano do nałożenia ukierunkowanych sankcji na osoby dopuszczające się poważnych naruszeń praw człowieka, w tym rezolucję z dnia 19 stycznia 2017 r. w sprawie sytuacji w Burundi³, z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie sytuacji w Burundi⁴, z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie Sudanu Południowego⁵, z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga⁶, z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga⁷, z dnia 14 września 2017 r. w sprawie Gabonu: represje wobec opozycji⁸, z dnia 5 października 2017 r. w sprawie sytuacji na Malediwach⁹, z dnia 5 października 2017 r. w sprawie spraw przywódców Tatarów krymskich Achtema Czijgoza, Ilmiego Umerowa i dziennikarza Mykoły Semeny¹⁰, z dnia 30 listopada 2017 r.¹¹, z dnia 4 października 2018 r.¹² w sprawie sytuacji w Jemenie, z dnia 14 grudnia 2014 r. w sprawie Kambodży: w szczególności sprawy rozwiązania Partii Narodowego Ocalenia Kambodży (CNRP)¹³, z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie sytuacji ludu Rohingja¹⁴, z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie sytuacji w Syrii¹⁵, z dnia 25 października 2018 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli¹⁶, z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Mjanmy/Birmy, w szczególności w sprawie dziennikarzy Wa Lone i Kyaw Soe Oo¹⁷, z dnia 25 października 2018 r. w sprawie sytuacji na Morzu Azowskim¹⁸, z dnia 25 października 2018 r. w sprawie

¹ Dz.U. C 169E z 15.6.2012, s. 81.

² Dz.U. C 378 z 9.11.2017, s. 52.

³ Dz.U. C 242 z 10.7.2018, s. 10.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0305.

⁵ Dz.U. C 307 z 30.8.2018, s. 92.

⁶ Dz.U. C 331 z 18.9.2018, s. 97.

⁷ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0015.

⁸ Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 102.

⁹ Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 90.

¹⁰ Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 86.

¹¹ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 104.

¹² Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0383.

¹³ Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 76.

¹⁴ Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 91.

¹⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0090.

¹⁶ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0436.

¹⁷ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0345.

¹⁸ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0435.

zabójstwa dziennikarza Dżamala Chaszukdziego w konsulacie Arabii Saudyjskiej w Stambule¹⁹, oraz z dnia 14 lutego 2019 r. w sprawie sytuacji w Czeczenii i sprawy Ojuba Titijewa²⁰,

- uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia wspólnych ograniczeń wizowych dla urzędników rządu rosyjskiego zamieszanych w sprawę Siergieja Magnickiego²¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z 12 grudnia 2018 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2017 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie²²,
- uwzględniając swoją rezolucję z 13 września 2017 r. w sprawie korupcji i praw człowieka w krajach trzecich²³,
- uwzględniając swoją rezolucję z 12 marca 2019 r. w sprawie stanu stosunków politycznych między UE a Rosją²⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lutego 2016 r. w sprawie systematycznego masowego mordowania mniejszości religijnych przez tzw. „ISIS/Daisz”²⁵,
- uwzględniając tytuł V rozdział 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) dotyczący przyjmowania sankcji w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB),
- uwzględniając art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) dotyczący przyjmowania sankcji w stosunku do krajów trzecich, osób fizycznych, grup i podmiotów niepaństwowych,
- uwzględniając deklarację nr 25 do Traktatu z Lizbony w sprawie konieczności zapewnienia należnych praw procesowych osobom lub podmiotom objętym środkami ograniczającymi UE lub środkami UE mającymi na celu zwalczanie terroryzmu,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka i załączone do niej protokoły,
- uwzględniając strategiczne ramy UE i Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji (2015–2019),
- uwzględniając oświadczenie wydane w związku z orędziem o stanie Unii ogłoszonym przez przewodniczącego J.C. Junckera 12 września 2018 r., w którym zaproponowano, aby państwa członkowskie, korzystając z obowiązujących przepisów UE, w pewnych obszarach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, takich jak zbiorowe reagowanie na naruszenia praw człowieka i stosowanie skutecznych sankcji, odeszły od

¹⁹ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0434.

²⁰ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0115.

²¹ Dz.U. C 408 z 30.11.2017, s. 43.

²² Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0515.

²³ Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 82.

²⁴ Teksty przyjęte, P8_TA-PROV(2019)0157.

²⁵ Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 77.

zasady jednomyślności i wprowadziły zasadę głosowania kwalifikowaną większością głosów,

- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa wydane w dniu 10 grudnia 2018 r. po posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych UE w grudniu 2018 r.,
 - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z 22 stycznia 2019 r. w sprawie Siergieja Magnickiego oraz przeciwdziałania bezkarności dzięki ukierunkowanym sankcjom,
 - uwzględniając swoją analizę z kwietnia 2018 r. zatytułowaną „Ukierunkowane sankcje przeciwko osobom fizycznym z powodu poważnych naruszeń praw człowieka – skutki, tendencje i perspektywy na szczeblu UE”,
 - uwzględniając wniosek z 14 listopada 2018 r. dotyczący europejskiej komisji ds. zakazu wjazdu z powodu naruszeń praw człowieka,
 - uwzględniając posiedzenie poświęcone kwestii unijnego globalnego systemu sankcji za naruszenia praw człowieka, które odbyło się 20 listopada 2018 r. w Holandii,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) stanowi, iż działania Unii oparte są na zasadach „demokracji, państwa prawnego, powszechności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności, poszanowania godności ludzkiej, zasad równości i solidarności oraz poszanowania zasad Karty Narodów Zjednoczonych oraz prawa międzynarodowego”;
- B. mając na uwadze, że UE jest zobowiązana do systematycznego wdrażania sankcji ustanowionych przez Radę Bezpieczeństwa ONZ na mocy rozdziału VII Karty ONZ, a jednocześnie nakłada sankcje niezależne w przypadku braku mandatu Rady Bezpieczeństwa ONZ, kiedy Rada Bezpieczeństwa ONZ nie jest uprawniona do podjęcia działań lub nie może tego uczynić ze względu na brak porozumienia wśród jej członków;
- C. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich dwudziestu lat sankcje UE (znane również jako środki ograniczające) stały się nieodzownym elementem wchodzącym w zakres instrumentów wykorzystywanych przez UE w stosunkach zewnętrznych, a także mając na uwadze, że obecnie obowiązuje ponad 40 różnych środków ograniczających wobec 34 krajów; mając na uwadze, że według szacunków dwie trzecie sankcji UE wymierzonych w poszczególne kraje nałożono z myślą o osiągnięciu celów dotyczących praw człowieka i demokracji;
- D. mając na uwadze, że sankcje wymierzone w konkretne osoby mają służyć zminimalizowaniu negatywnych skutków dla osób i podmiotów, które nie są odpowiedzialne za strategie polityczne lub działania, które doprowadziły do nałożenia tych sankcji, w szczególności dla miejscowej ludności cywilnej oraz podejmowanych zgodnie z prawem działań w danym państwie lub we współpracy z nim; mając na

uwadze, że sankcje mają bezpośredni wpływ na osoby odpowiedzialne za naruszenia i pełnią funkcję odstraszającą;

- E. mając na uwadze, że wszelkie sankcje przyjęte przez UE są w pełni zgodne ze zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego, w tym z prawami człowieka i podstawowymi wolnościami; mając na uwadze, że należy regularnie dokonywać przeglądu sankcji, aby zapewnić ich wkład w osiągnięcie wyznaczonych w ich ramach celów;
- F. mając na uwadze, że oprócz sankcji wymierzonych w poszczególne kraje i mających na celu skłonienie państw do zmiany postępowania UE wprowadziła niedawno środki ograniczające, które mają przeciwdziałać rozprzestrzenianiu i wykorzystywaniu broni chemicznej oraz są wymierzone w cyberataki, a także szczególne środki mające na celu zwalczanie terroryzmu;
- G. mając na uwadze, że obowiązujące sankcje UE są wymierzone zarówno w podmioty państwowe, jak i niepaństwowe, np. w terrorystów i grupy terrorystyczne;
- H. mając na uwadze, że w ciągu kilku ostatnich miesięcy miały miejsce liczne przypadki nieprzestrzegania sankcji UE przez europejskie przedsiębiorstwa lub nawet państwa członkowskie UE; mając na uwadze, że przykłady te wskazują na potrzebę doprecyzowania zakresu i zasięgu obowiązujących obecnie sankcji oraz wyjaśnienia, w jakim stopniu kraje i przedsiębiorstwa odpowiadają za zadbanie o to, aby zastosowanie końcowe lub przeznaczenie dostarczonych towarów i wyświadczonych usług nie było objęte sankcjami;
- I. mając na uwadze, że za egzekwowanie sankcji odpowiedzialne są właściwe organy państw członkowskich UE, choć decyzje dotyczące takich środków podejmuje się na szczeblu europejskim;
- J. mając na uwadze, że w 2016 r. Kongres Stanów Zjednoczonych przyjął globalną ustawę Magnickiego wywodzącą się z tzw. ustawy Siergieja Magnickiego o odpowiedzialności za łamanie zasad praworządności z 2012 r., której celem było nałożenie sankcji na osoby odpowiedzialne za śmierć Siergieja Magnickiego podczas tymczasowego aresztowania w rosyjskim więzieniu po długotrwałym nieludzkim traktowaniu, celowym zaniedbaniu i torturowaniu;
- K. mając na uwadze, że Estonia, Łotwa, Litwa, Zjednoczone Królestwo, Kanada i Stany Zjednoczone przyjęły przepisy o systemie sankcji za naruszenia praw człowieka, na wzór ustawy Magnickiego; mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie apelował o ustanowienie podobnego globalnego systemu sankcji UE wymierzonego w podmioty naruszające prawa człowieka, który gwarantowałby spójność i skuteczność działań w przypadku zamrażania aktywów, zakazu wydawania wiz i stosowania innych sankcji nakładanych na szczeblu państw członkowskich i UE na osoby fizyczne i podmioty;
- L. mając na uwadze, że w listopadzie 2018 r. rząd Niderlandów zainicjował wśród państw członkowskich UE dyskusję na temat politycznej zasadności ogólnounijnego systemu ukierunkowanych sankcji w zakresie praw człowieka; mając na uwadze, że prowadzi się wstępne dyskusje na szczeblu grupy roboczej Rady;

1. zdecydowanie potępia wszelkie przypadki naruszeń praw człowieka na całym świecie; apeluje do Rady o szybkie ustanowienie autonomicznego, elastycznego i reaktywnego ogólnounijnego systemu sankcji, który umożliwiłby zastosowanie środków ograniczających wobec dowolnej osoby, podmiotów państwowych i niepaństwowych oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za poważne naruszenia praw człowieka lub zamieszanych w tego typu działania;
2. podkreśla, że podstawą unijnego systemu sankcji za naruszenia praw człowieka powinny być wcześniejsze rezolucje zawierające apel o ustanowienie ogólnounijnego mechanizmu nakładania ukierunkowanych sankcji; uważa, że unijny system sankcji za naruszenia praw człowieka mający na celu nakładanie sankcji na osoby zamieszane w łamanie praw człowieka w dowolnym miejscu na świecie powinien ze względów symbolicznych zawierać wyraźne odniesienie do Siergieja Magnickiego; wyraża zadowolenie, że wiele krajów wprowadziło podobne przepisy wymierzone w osoby winne naruszeń praw człowieka na całym świecie; podkreśla potrzebę współpracy transatlantyckiej, aby pociągać do odpowiedzialności osoby winne pogwałcenia praw człowieka; zachęca inne państwa do opracowania podobnych instrumentów;
3. wyraża przekonanie, że system taki stanowi istotny element istniejącego zestawu instrumentów wykorzystywanych przez UE w dziedzinie praw człowieka i polityki zagranicznej oraz wzmocniłby rolę UE jako globalnego podmiotu broniącego praw człowieka, zwłaszcza jeżeli chodzi o przeciwdziałanie bezkarności i udzielanie wsparcia ofiarom nadużyć i obrońcom praw człowieka na całym świecie;
4. podkreśla, że system ten powinien umożliwiać nakładanie środków ograniczających, w szczególności w postaci zamrożenia aktywów i zakazu wjazdu do UE, wobec dowolnych osób fizycznych lub podmiotów, które są odpowiedzialne za planowanie rażących naruszeń praw człowieka, nadużyć i korupcji o charakterze systemowym związanej z poważnymi naruszeniami praw człowieka, kierowanie takimi działaniami lub dopuszczanie się ich oraz które są zamieszane w takie działania, pomagają w ich przeprowadzeniu, finansują je lub przyczyniają się do ich realizacji; podkreśla potrzebę jednoznacznego określenia zakresu naruszeń, a także potrzebę wskazania odpowiednich środków prawnych umożliwiających zakwestionowanie faktu ujęcia w wykazie podmiotów objętych sankcjami;
5. wyraża przekonanie, że ów nowy system będzie miał pozytywny wpływ na postępowanie zainteresowanych osób i podmiotów oraz że będzie działał odstrasżająco; podkreśla, że w tym celu państwa członkowskie UE muszą w taki sam spójny sposób interpretować, wyjaśniać i egzekwować stosowanie sankcji; wzywa państwa członkowskie i Komisję do zacieśnienia współpracy i wymiany informacji oraz do opracowania europejskiego mechanizmu nadzoru i egzekwowania przepisów;
6. z zadowoleniem przyjmuje wniosek przewodniczącego Komisji dotyczący odejścia od zasady jednomyślności w procesie podejmowania decyzji w Radzie w kwestiach wchodzących w zakres wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz wzywa Radę do przyjęcia nowego instrumentu umożliwiającego nakładanie sankcji w taki sposób, aby decyzje o nałożeniu sankcji z powodu naruszeń praw człowieka przyjmowano w Radzie kwalifikowaną większością głosów;

7. popiera wstępne dyskusje na szczeblu Rady dotyczące ustanowienia odpowiedniego instrumentu służącego nakładaniu sankcji; apeluje do wysokiej przedstawiciel i jej służb o przyjęcie konstruktywnego i proaktywnego podejścia oraz o pomyślne zakończenie prowadzonych dyskusji przed końcem obecnej kadencji, a także oczekuje, że wysoka przedstawiciel złoży sprawozdanie przed Parlamentem; podkreśla, jak ważna jest rola Parlamentu w odniesieniu do kontroli tego przyszłego systemu, zwłaszcza jeżeli chodzi o zakres i określenie kryteriów sporządzania stosownych wykazów oraz możliwość dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
8. apeluje do wszystkich państw członkowskich o zadbanie o to, aby ich organy, a także przedsiębiorstwa i inne podmioty zarejestrowane na ich terytorium w pełni przestrzegały decyzji Rady dotyczących środków ograniczających w stosunku do osób i podmiotów, a w szczególności decyzji o zamrożeniu aktywów należących do osób ujętych w wykazie oraz decyzji dotyczących ograniczeń wjazdu na ich terytorium podjętych w wyniku naruszenia praw człowieka; wyraża zaniepokojenie ostatnimi doniesieniami o nieprzestrzeganiu tych decyzji i przypomina państwom członkowskim, że na mocy prawa międzynarodowego są zobowiązane do aresztowania i osądzenia podejrzanych o popełnienie przestępstw obejmujących akty okrucieństwa, jeżeli znajdują się oni na ich terytorium;
9. podkreśla, że ścisła współpraca, wymiana informacji między tymi organami i europejski mechanizm egzekwowania to elementy mające zasadnicze znaczenie, jeżeli chodzi o zagwarantowanie jednolitego egzekwowania i jednolitej interpretacji obowiązujących unijnych środków ograniczających, a także równych warunków prowadzenia działalności przez europejskie przedsiębiorstwa;
10. podkreśla, jak ważne jest, aby przyszły unijny system sankcji za naruszenia praw człowieka był spójny z istniejącymi strategiami politycznymi UE oraz z istniejącymi krajowymi i horyzontalnymi środkami ograniczającymi, a także by je uzupełniał; w związku z tym domaga się zadbania o to, aby nowy system nie zastępował obowiązujących środków krajowych w zakresie dotyczącym praw człowieka; ponadto uważa, że wszelkie przyszłe systemy muszą być w pełni komplementarne i spójne z istniejącymi międzynarodowymi ramami dotyczącymi sankcji, w szczególności w odniesieniu do Rady Bezpieczeństwa ONZ;
11. podkreśla, że wiarygodność i legalność tego systemu zależą od jego pełnej zgodności z najwyższymi możliwymi standardami w zakresie ochrony i przestrzegania należnych praw procesowych odnośnych osób lub podmiotów; w związku z tym nalega, aby decyzje o umieszczaniu osób lub podmiotów w wykazie lub wykreślaniu ich z wykazu opierały się na jasnych, przejrzystych i precyzyjnych kryteriach oraz by były bezpośrednio związane z popełnionym przestępstwem, aby zagwarantować rzetelną kontrolę sądową i prawa dochodzenia roszczeń; wzywa do systematycznego uwzględniania jasnych i konkretnych wskaźników oraz metody stosowanej przy znoszeniu sankcji i usuwaniu z wykazu;
12. podkreśla, że ściganie sprawców rażących naruszeń praw człowieka i aktów okrucieństwa za pośrednictwem jurysdykcji krajowych lub międzynarodowych powinno pozostać podstawowym celem wszystkich wysiłków podejmowanych przez UE i jej państwa członkowskie z myślą o zwalczaniu bezkarności; w tym kontekście

ponownie zwraca uwagę na zasadę jurysdykcji uniwersalnej; apeluje do Rady o uwzględnienie w ramach tego systemu naruszeń transgranicznych; podkreśla potrzebę skoordynowanej współpracy wielostronnej, aby zapobiegać uchylaniu się od sankcji;

13. wzywa Komisję do przeznaczenia odpowiednich zasobów i wiedzy fachowej na stosowanie i monitorowanie tego systemu po jego wprowadzeniu, a także do zwrócenia szczególnej uwagi na kwestię publicznego informowania o wykazach zarówno w UE, jak i w zainteresowanych krajach;
14. wyraża uznanie dla niestrudzonych wysiłków podejmowanych przez działaczy społeczeństwa obywatelskiego na rzecz wsparcia tego systemu; zachęca do ustanowienia komitetu doradczego na szczeblu UE;
15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządów i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.